

Hogni Hoydal við útlenskar oljustjórar:

Skulu klára okkum við ella uttan olju

-Men í einum komandi royndarboringarumfari og møguligari oljuvinnu eigur tað at standa øllum oljufeløgum greitt: At tey verða ikki bert partur í at byggja eina oljuvinnu. Tey verða partur í at byggja eina sjálvstöðuga tjóð — eina líla, men sterka tjóð, sum vil taka sína ábyrgd í heiminum. Og sum vil tryggja at tey størstu virðini: okkara mál, okkara mentan, okkara bústaðarmynstur, okkara samhaldsfesti og alt tað, sum undanfarni ættarlið hava bygt upp, skulu menna seg í komandi ættarliðum.

JAN MULLER

At fyrsta útbjóðingarnar á fóroyskum oki nærkast sest ikki minst av teimum mongu vitjanum, sum Oljufyrirsitingin hevur fingið í seinastum. Herfyri vitjaðu nakrir av oddamónum og trimum av oljufeløgnum, sum eru virkin á Fóroya-økinum, her fyrri fyrstu ferð. Teir eru William Maloney frá Texaco, John Williams frá Conoco og David Wood frá Murphey.

Teir mottu umbodum fyrri Oljumálastýrið og hittu teir eisini Hogni Hoydal, landsstýrismanin við ein dogurda. Eyðun Elltor, oljumálaráðharrin var burtstæddur, og vidu útlensku oljufeløgini var hýrunin góð. Vit hava havt ein sera góðan fund við fólk frá Oljumálastýrinum. Tað er okkara varhugi, at tað gongur væl hjá fóroysku myndugleikunum at leggja seinastu bondina á fyrirtekingarnar til útbjóðingina. Vit eru tí eisini sera spentur um, hvussu treytirnar verða til hesa útbjóðing sigur William Maloney frá Texaco. Hann áttir ikki fyrri at fyrri

teir hevur tað nógva at siga, hvussu treytirnar verða. Eisini John Williams frá Conoco er spentur um, hvussu treytirnar verða. Hann metir Fóroyaokkið áhugavert, ikki minst nú tá Conoco er rættiliga virkið í bretska oki, og har hevur vunnit sær bæði vitan og royndir.

Sjalvur heldur hann eisini, at hetta verður ein spennandi útviklingur fyrri eitt lítið land sum Fóroyar. Tað hevur eisini verið sera áhugavert at tosa við landsstýrismanin í sjálvstýris-málum um tey politisku málini, sum arbeitt verður við. Eisini umbodið fyrri Murphey dmar væl í Fóroyum. David Wood kemur beinleiðis úr New Orleans til Fóroya. Hann er ein av oddamónum í Murphey Oil, sum sær stórar møguleikar á Atlantsmótinum. Vit vóna, at úrslitini við Fóroyar verða eins góð og tey í Norðsjónum. Vit siggja tí fram til 1. útbjóðing. Eisini hann heldur tað hevur verið áhugavert at tosa við landsstýrismanin, sum sær positivt uppá framtíðina. Samanumtikið eru tey trí umbodini væl nøgd við teirra fyrstu vitjan í Fóroyum.

Hóast Texaco bólkurin er komin væl áleiðis við sínum kanningum, so meta teir tað ikki realistiskt at bora fyrr enn ár 2001. Eini hava teir onga boripall tákna, men

teir vóna at hava ein til ta tíð. Hvat víðvikur royndunum hjá Greenpeace at steðga allari oljuleiting á Atlantsmótinum so siga umbodini fyrri tey trí oljufeløgini, at tað enn er ov tíðliga at siga nakað, hvat fer at henda, nú Greenpeace og bretska stjórnin hava verið í Hægsta Rætti í London við málinum. Tað er óvist, hvortjar - um nakrar - avleiðingar tað fer at fáa fyrri Fóroyar, um Greenpeace fær viðhald í rættinum - og um t.d. Greenpeace eftir tað fer at fyrirtaki sær nakað í fóroyskum oki.

Hogni Hoydal kannaði um fullveldisgongd

Nú tað ikki eydnaðist umbodum fyrri Texaco-bólkin at hitta landsstýrismanin í oljumálum hevdu tey ynski um at hitta landsstýrismanin í sjálvstýris-málum.

Eftir fundin teirra millum spurdu vit Hogni Hoydal, hvat teir høvdu tosað um.

-Eg greiddi frá um mitt málsoki, nevniliga ætlan landsstýrisins um at skipa Fóroyar sum eitt land við fullveldi. Hovudsdentur varð lagdur á, hvortj endamálini eru fyrri at fáa evsta vald og ábyrgd av landinum. Lyklaorðini í gongdini eru: Fólkaraði, ábyrgd, stabilitetur og fleksibilitetur (á enskum: democracy, responsibility, stability and flexibility).

Hogni Hoydal sigur við-ari, at hann legði dent á, at hovudsfortreytin fyrri, at Fóroyar kunnu taka av teimum stóru avbjóðingum, sum eru í komandi öld, er, at vit hava fulla ábyrgd av landinum og fullt ræði á okkara víðurskiftum við umheimin.

-Okkara mentan, okkara bústaðarmynstur og okkara sosiala trygd má tryggast við at hava fulla búskaparliga og politiska ábyrgd av landinum. Annars kunnu avbjóðingar sum møgulig oljuvinnu, nýggj vinnulivs-mening og at tryggja somu møguleikar og vælferðartilbøð til allar borgarar, gerast ógjorlig at hava ræði á.

Landsstýrismaðurin greiddi eisini frá, hvussu politiska gongdin og búskapargongdin hevði verið gøgnum hesa öldina. Har sambandið millum politik og búskap hevði verið merkt av stórum óstabiliteti. Har vit ikki hava verið eini støðu, har signal frá altjóða heiminum hava rinið við. Har vit eftir heimastýrið, støðugt hava brúkt meira enn vit framleiða og at vit í 80'unum harafurur lantu okkum á ormundarhús, við ræðuligum sosialum og mentanarligum avleiðingum.

Landsstýrismaðurin vísti eisini á, at vit mugu fáa ábyrgdarkarmannar fastar til

tey at tryggja, at oll politisk orka kann brúkast at brygja okkum til avbjóðingarnar, heldur enn at skeldast um, hvort skal gjalda ella at tosa um, hvussu lítið vit megna.

Vansar og styrki

Nú oljumál hoyra undir óðrum landsstýrismaðurin hevur landsstýrismaðurin í sjálvstýris-málum ikki oftari havt høvi til at hitta umbod fyrri útlensku oljufeløg og at kunna greiða frá tí politikki, ið samgongan stendur fyrri eitt nú mótevigis umheiminum.

Nú hann fekk hetta høvið að var tað tí eisini náttúrligt hjá landsstýrismaninum at lýsa bæði vansar og styrkina í eini lítlan tjóð sum tí fóroysku.

-At tað er stutt millum allar partarnar í samfelagnum kann sjálvsagt skapa trupulleikar og gera tað verri at skilja sundur millum persónlig og heildaráhugamál. Men tað kann hinvegin brúkast sum ein ógilig styrki. At allar borgarar í veruleikanum eru við í teimum stóru avgerðunum og kunnu skoda íggjognum tær avgerðir, ið verða tiknar. At einhvort fóroyingur kann fara inn til lögmann ella hitta hann á Leivisker er ein ógilig styrki fyrri fólkaraði. At vit kunnu sam-skipa millum alment og privat uttan eitt ovurstórt og torgreitt büraukrati kann

Hogni Hoydal, landsstýrismaður saman við umbodum fyrri Texaco, Conoco og Murphey og Oljumálastýrið.

eisini verða ein styrki. Tað gevur møguleika fyrri fleksibiliteti. Og um fleksibilitetur verður brúktur rætt, so kann hann júst skapa stabilitet. Tað krevur bert greiðar linjur og greiðar av-talur, ið kunnu víðgerast í almenninginum.

Hogni Hoydal greiddi eisini oljumálastýrinum frá, at á øllum teimum okjum, har vit hava tikið ábyrgd, hevur tað elvt til menning og prógv um, at vit klára okkum framur væl í altjóða hopi: -Eg vísti til okkara fiskiveiði- og samstarvstalar við onnur lond og ikki minst undirgrundina og fyrirtekingar til oljuvinnu. Vísti í hesum sambandi eisini á týðningin av umhvorum og at spurningurin um nátturu- og umhvorisvernd ikki er eitt val hjá fóroyingum. Tað er ein treyt fyrri at yvirhva búskaparliga og mentanarliga. Vísti á, at tað hvandi tilfingi, sum kann endurnýggjast — menniskjalig virðir, royndir og vitan og djóra- og plantuliv — er tað sum okkara framtíð skal byggja á. Í hesum sambandi varð eisini nevnt, at fóroyingar í hesi öldini gøgnum útróður og fjarfiskiskap hava verið undangongulíki í at troyta virðing og tilfingi um alt norðuratlansshav, og at royndirnar og kunneleikin hjá okkara fólk, er eitt gott grundarlag fyrri at taka móti avbjóðingunum í framtíðini.

Oljuinntøkur og blokkur

Tosað varð eisini um spurningin hvort møguligari oljuinntøkur ikki kundi gerast ein nýggjur "blokkstuðul", ið avlagar restina av vinnuni og búskaparliga javnváginna vísti landsstýrismaðurin á búskapargrunnin, sum er umrøddur í Hvitubók og at bæði allir politiskir flokkar helst eru samdir um, at tað ræður um at tryggja stabilitetur og virðir fyrri komandi ættarlið.

At enda í frágreiðing síni fyrri oljufeløgnum greiddi Hogni Hoydal frá, at landsstýrið ikki í síni sjálvstýris-gongd byggir á dreymir um stórar oljuinntøkur.

-Vit skulu klára okkum sjálvi við ella uttan olju og klára okkum væl. Men í einum komandi royndarbor-ingarumfari og møguligari oljuvinnu eigur tað at standa øllum oljufeløgum greitt: At tey verða ikki bert partur í at byggja eina oljuvinnu. Tey verða partur í at byggja eina sjálvstöðuga tjóð — eina líla, men sterka tjóð, sum vil taka sína ábyrgd í heiminum. Og sum vil tryggja at tey størstu virðini — okkara mál, okkara mentan, okkara bústaðarmynstur, okkara samhaldsfesti og alt tað, sum undanfarni ættarlið hava bygt upp, skulu menna seg í komandi ættarliðum.